

Activiteiten St. Archivariaat Bentinck-Schoonheten in het kalenderjaar 2017

Donateursdag 2017

Meestal vindt de jaarlijkse Donateursdag in september plaats, maar om de donateurs van het Schoonhetense natuurschoon te laten genieten is besloten de Donateursdag dit maal eind mei te laten plaatsvinden. Op dat moment bloeien de rododendrons en azalea's uitbundig en is het Landgoed Schoonheten op zijn mooist.

Ook deze keer werd de Donateursdag gehouden in de zaal van het Huis Schoonheten en wederom was de belangstelling zo groot dat het gezelschap met moeite in de zaal paste.

Als eerste spreker trad de heer John Töpfer op. De heer Töpfer is directeur van de Stichting Adel in Nederland. Deze spreker gaf een uiteenzetting over de Bentincks in vergelijking tot andere Nederlandse adellijke families.

Als introductie voor het onderwerp van de derde spreker "wederopbouwboerderijen in Salland" gaf de directeur van de Stichting, de heer Wim Hoogeland, een lezing over het Landgoed Schoonheten in de tweede wereldoorlog. Doordat midden in het Landgoed door de Duitsers een lanceerbaan is aangelegd met het doel V1's af te schieten op Antwerpen was dit voor het Landgoed een roerige tijd. De oudste boerderij van Schoonheten, "het Wormer", ouder dan het huis Schoonheten zelf, is hierdoor in vlammen opgegaan. Met deze en nog vele andere feiten wist Wim Hoogeland een boeiend en gedetailleerd verslag te doen van de gevolgen van deze wereldoorlog voor het Landgoed en de bewoners.

De heer Robert Kemper Alferink, directeur van de Stichting Sallands Erfgoed, hield de derde inleiding. Op 23 september 2016 heeft de Stichting Sallands Erfgoed op het huis Schoonheten een symposium georganiseerd over de wederopbouw in Overijssel na de 2^e WO als afronding van het project waarbij restauratie van deze boerderijen is gesubsidieerd en de resultaten vastgelegd zijn in het boek "Een spoor van verwoesting, wederopbouw boerderijen in Salland", geschreven door Ewout van de Horst. De meeste wederopbouwboerderijen in Salland zijn herbouwd nadat de oorspronkelijke boerderijen in de laatste dagen van de oorlog door de geallieerden zijn gebombardeerd, omdat terugtrekkende Duitse troepen daar 's nachts hun onderdak zochten. Zoals Wim Hoogeland uitlegde zijn de Schoonhetense boerderijen, 't Wormer en de Smederij eerder in de oorlog in de as gelegd.

De donateurs zijn, zoals gebruikelijk, na het ochtenddeel van de Donateursdag verwend met een door vrijwilligers verzorgde lunch.

Na de lunch was er een mogelijkheid een bezoek te brengen aan de twee Schoonhetense gebouwen, die met subsidie van de Stichting Sallands Erfgoed gerestaureerd zijn. Bij het tweede gebouw, het Wormer, werd nog een kopje thee geserveerd. Speciaal met het oog op het natuurschoon was vanuit het Huis Schoonheten een wandeling uitgezet waarlangs deze gebouwen liggen.

Onderzoek / Bezoekers Archief

Drie personen hebben schriftelijk om informatie verzocht. Aan deze verzoeken heeft de Stichting kunnen voldoen. Twee personen hebben ons archief bezocht voor informatie. Deze verzoeken waren meestal genealogisch van aard.

Drs Evelien Ligtenberg heeft in het kader van haar promotie onderzoek, dat als onderwerp landgoedbeheer heeft, contact opgenomen met de Stichting. Zij is vervolgens met een enorme hoeveelheid informatie aan de slag gegaan.

Nieuwsbrief

Voor het eerst is de Nieuwsbrief in digitale vorm aan de donateurs gezonden. Voor het archief en degenen, die daar speciaal om verzocht hebben, is de Nieuwsbrief in een aantal van ....in gedrukte vorm uitgegeven.

Na het gebruikelijke "van de Voorzitter" waarin de gebeurtenissen van het afgelopen jaar beschreven werden volgde een artikel, geschreven door Marnix baron van Aerssen Beijeren van Voshol, over het pand aan het Lange Voorhout te 's Gravenhage waar zowel de Van Aerssens als de Bentincks gewoond hebben. Dit pand op nummer 7 wordt nog steeds het Bentinckhuis genoemd, en had als laatste gebruiker de Hoge Raad. Marnix van Aerssen was ook een van de sprekers op de donateursdag 2016, waar hij een inleiding gaf over het door hem geschreven boek "Driemaal Oost" over het leven van zijn Vader, de diplomaat.

Het grootste deel van de Nieuwsbrief 2017 werd ingenomen door een interview met mevrouw Herma baronesse Bentinck van Schoonheten –Snouck Hurgronje. Een fascinerend verhaal, dat de Stichting dankbaar heeft overgenomen uit "Aanspraak" , editie 2016 en dat aangevuld is met documenten, gesprekken en fotomateriaal van haar zoon en Stichtingsbestuurslid Pim baron Bentinck van Schoonheten.

Veel aandacht in de Nieuwsbrief 2017 was er ook voor het project, dat het onderwerp zal zijn van de donateursdag 2017 waarbij de restauratie van de fresco's van de Protestante Plaskerk in Raalte, het onontgonnen land van het Boetelerveld en de verhalen rondom deze onderwerpen en Schoonheten.

Bezoek donateurs Nederlandse Kastelenstichting

Op 16 juni 2017 heeft Bonne barones Bentinck van Schoonheten, de bewoonster van het huis Schoonheten, 40 donateurs van de Nederlandse Kastelen Stichting daar ontvangen. Na de koffie zijn de donateurs door Wim Hoogeland geïnformeerd over het ontstaan en de ontwikkelingen van het landgoed Schoonheten en haar bewoners. Aansluitend kregen de donateurs van Bonne Bentinck een rondleiding door tuin, moestuin en orangerie. De rondleiding door het huis werd door Wim Hoogeland gegeven. Voor een afsluitende borrel vertrokken de gasten naar Gasterij De Kruidentuin in Mariënheem.

Project Rondom de Plaskerk

Onze Stichting heeft zich samen met de Protestantse Gemeente Raalte en de Stichting Landschap Overijssel verbonden in het project Rondom de Plaskerk waarbij de restauratie van de fresco's in de kerk de aanleiding en het middelpunt is. Dit project wordt naast subsidie verstrekkers als de Gemeente Raalte en de Rabo Bank zeer ruimhartig gesubsidieerd door de Provincie Overijssel.

Onderdeel van dit project moest bestaan uit archeologie. Hiervoor wordt de grafsteen gerestaureerd, die tot begin jaren '60 de grafkelder op de thans geruimde begraafplaats aan de Marktstraat in Raalte afsloot. Toen deze begraafplaats werd opgeheven zijn de stoffelijke resten uit het geruimde graf herbegraven in het Engelse Werk bij het Huis Schoonheten en aldaar afgedekt met de originele steen. Zomer 2018 zal de restauratie van de grafsteen gereed zijn. Dit project is door onze Stichting geadopteerd en de restauratie vindt plaats onder haar verantwoordelijkheid

Een tweede deel van het project dat de Stichting voor haar rekening neemt is de vastlegging in zo'n tien artikelen van de verhalen uit de geschiedenis van de kerk, landgoed Schoonheten en het Heeter- en het Boetelerveld. Voor deze vastlegging zal Wim Hoogeland garant staan. Na afronding van het project zullen deze verhalen op de website van de Stichting worden geplaatst.

Het derde onderdeel van het project, het maken van een fiets- en wandelroute, wordt door Wim Hoogeland uitgewerkt met hulp van een gerenommeerde route-uitstippelaar: Frits ten Dam.

Een vierde en een niet onbelangrijk onderdeel van het project is de werkgroep Oral History, waarbij ca 30 personen uit het voornoemde gebied worden geïnterviewd om van hen te vernemen wat voor hen het leven betekende in dit gebied. Ook in deze werkgroep is onze Stichting vertegenwoordigd.

Boerderijen in de voormalige marke Heeten

Ook dit jaar heeft de redactie die de geschiedenis van boerderijen in de voormalige marke Heeten beschrijft haar vergaderingen gehouden in ons archiefgebouw. Aan de uitwerking van deze enorme klus wordt ook door onze Stichting deelgenomen.

Donateurs

Aan het eind van het kalenderjaar 2017 bevatte het donateursbestand 100 personen.